

Home | Nieuws |

Mastitis voorkomen: 15 tips van de dierenarts

Geplaatst op vrijdag 14-11-2014

Mastitis is een andere aanduiding voor uierontsteking. De aandoening is een van de meest voorkomende in de melkveehouderij. Doordat de ziekte nadelig is voor de productie en melkwaliteit, is het een dure aandoening. Voor de koe is mastitis bovendien erg pijnlijk. Het is daarom belangrijk de infectiedruk zo goed mogelijk onder controle te houden.

Als dierenarts bij Elanco Animal Health, zet ik graag een aantal tips voor u op een rij.

Bacteriële infectie voorkomen:

Mastitis ontstaat meestal door een bacteriële infectie. Hygiënisch werken is daarom belangrijk bij het voorkomen van de ziekte:

- Zorg dat de uiers en spenen goed schoon bij het begin van de melkbeurt. Melk de eerste stralen uit: dit stimuleert enerzijds het "loslaten" van de melk waardoor de koe sneller uitmelkt en daarnaast laat dit toe om de melk te controleren op afwijkingen.
- Voorkom besmetting tijdens het melken: melk koeien met mastitis als laatste of gebruik heet water om het melkstel te spoelen. Melk van een besmette koe kan de infectie overbrengen.
- Dip of spray na het melken.
- Zorg bij droogzetten ervoor dat u de spenen goed reinigt en ontsmet voordat u een droogzetter en/of teat sealer inbrengt. Dip de spenen na het inbrengen van de droogzetter en/of teat sealer en controleer de eerste dagen na droogzetten op melk uitliggen en afwijkingen aan de uier.
- Zorg voor een goede stalhygiëne: schone, droge ligbedden vermijden dat de uier en spenen in contact komen met grote hoeveelheden bacteriën, en verlagen het risico op mastitis.
- Let de laatste week voor afkalven op melk uitliggen: is dit het geval, dan is het verstandig de koe op de gebruikelijke manier te melken.
- Vermijd zucht in de uier rondom afkalven door een goed droogstandsrantsoen. Zucht verhoogt namelijk het risico op mastitis.

Het afweersysteem van de koe

Het aangeboren immuunsysteem werkt op verschillende manieren tegen mastitis. In de eerste plaats houdt het de ziekte buiten de deur door het voor ziekteverwekkers moeilijk te maken de uier binnen te dringen. Bij het voorkomen van mastitis moet daarom extra zorg worden gedragen voor:

- Een gave speenhuid en gezonde speenpunt. Beschadigingen ontstaan vaak bij het melken, doorgaans door een incorrecte melktechniek of door een slecht afgestelde melkmachine. Voorzichtigheid kan infectie voorkomen.
- Een goede afdichting van de tepelkanalen. Van nature maakt de koe hiervoor keratine aan. Uit onderzoek blijkt echter dat 23% van de kwartieren zes weken na het droogzetten nog open is. Een zogenaamde teatsealer kan

daarom uitkomst bieden om het tepelkanaal goed af te dichten.

- Vermijden van stress tijdens de droogstand. Stresshormoon verlaagt namelijk de activiteit van het immuunsysteem waardoor eventuele infecties minder goed aangepakt worden.

Ontstekingsreactie

Wanneer de bacteriën toch de uier binnendringen, treedt het immuunsysteem in werking. Bij de ontstekingsreactie worden afweercellen ingezet om de indringers te lijf te gaan. Het is belangrijk infectie in een vroeg stadium op te merken. Dit kan op de volgende manieren:

- Let op de zichtbare symptomen van mastitis bij het melken en het observeren van de koeien in de stal. Mastitis uit zich in de vorm van zwelling, warmte, roodheid, functieverlies en de nodige pijn.
- Controleer bij verdenking van mastitis de consistentie van de melk. Gebruik de CMT-test indien er geen duidelijk afwijkingen aan de melk zijn vast te stellen.

Tijdig ingrijpen kan erger voorkomen.

Voorkomen beter dan genezen

Wanneer mastitis eenmaal is ontstaan, moet er een behandeling worden ingezet. Bedenk hierbij het volgende:

- Voorkomen is beter dan genezen. Denk al bij het droogzetten na over preventieve maatregelen om mastitis te voorkomen rondom het afkalven.
- Zorg voor een optimaal koecomfort en vermijd stress tijdens de droogstand zodat de koeien met een zo hoog mogelijk weerstand afkalven. Heb hierbij ook aandacht voor het rantsoen en het verschaffen van mineralen en vitaminen.
- Een negatieve energiebalans rondom afkalven verergert de dip in het immuunsysteem op dat moment. Overleg met uw dierenarts welke preventieve maatregelen u kan nemen.